

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 octombrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț din 07 decembrie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2017, declarat de avocatul Marcu Victor în numele inculpatului

Sorocan Ion xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 27.11.2015 - 07.12.2016,
2. Instanța de apel: 02.01.2017 - 06.07.2017,
3. Instanța de recurs: 28.08.2017 - 11.10.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 07 decembrie 2016, Sorocan Ion a fost condamnat în baza art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societăților comerciale și alte organizații pe un termen de 3 ani și în baza art.252 alin.(2) lit.b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societăților comerciale și alte organizații pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societăților comerciale și alte organizații pe un termen de 5 ani.

Conform art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul complet, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată pedeapsa neexecutată prin sentința Judecătoriei Edineț din 30.10.2015, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societăților comerciale și alte organizații pe un termen de 5 ani și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 3 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Sorocan Ion, activând în calitate de administrator al SRL „xxxxx” din s.xxxxx, r-nul Edineț, purtând răspundere pentru organizarea și ținerea contabilității, asigurarea controlului înregistrării pe conturile contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate și respectarea metodologiei contabilității, încălcând prevederile art.8 alin.(2) lit.e); 228; 234 din Codul Fiscal, la situația din 09.11.2013, conform datelor din fișa generalizată al contului personal, nu și-

a onorat obligațiile privind achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii față de bugetul public național, formând restanță la plățile de bază în sumă de xxxxxxxx lei.

Contrar prevederilor art.16 (1) al Legii Contabilității nr.113 din 17.04.2007 și a Standartului Național de Contabilitate nr.1 „Politica de contabilitate”, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.174 din 25.12.1997 (în vigoare din 30.12.1997), nu a elaborat politica de contabilitate a întreprinderii, contrar prevederilor pct.3 al Instrucțiunii privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobat prin Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.294 din 17.03.1998 și art.118 din Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, nu a ținut evidența blanchetelor de strictă evidență cu regim special, nu a asigurat păstrarea și utilizarea corectă a actelor de achiziție a mărfurilor AH xxxxxx, AC xxxxx și a borderourilor de achiziție a produselor agricole AC xxxxx, diminuând impozitul pe venit din activitatea întreprinderii cu xxxxx, TVA cu xxxxxx lei și impozitul pe venit la sursa de plată cu 205 720 lei, fapt confirmat prin actul de control nr.xxxxx din 09.12.2013 și decizia nr.01 din 03.01.2014, prin ce a cauzat bugetului public național un prejudiciu material în sumă de xxxxxxxxxxxx lei.

La fel, în urma controlului fiscal, prin verificarea actelor de activitate a întreprinderii pentru perioada 01.11.2011-31.10.2013 s-a constatat că cheltuielile, în scopuri fiscale, reflectate în declarația din 27.08.2013 au fost micșorate, lipsind documentele și borderourile de achiziție a producției agricole, ele fiind scoase din evidență și tănuite cu bună știință de cauză, pentru a duce întreprinderea în stare de insolvabilitate.

3. Împotriva sentinței a declarat apel:

- avocatul V.Marcu în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța incorect a soluționat chestiunea de responsabilitate a lui I.Sorocan bazându-se pe actul de control, care a fost efectuat de o singură persoană - L.Morari, pe decizia nr.1 a IFS din 03.01.2014 și a trei martori V.Bandalac, V.Pușcuța și L.Morari; - instanța nu a reținut că L.Morari a fost autorul actului de control efectuat pe perioada de activitate a întreprinderii 01.11.2013-09.12.2013, perioadă în care administrator a întreprinderii „xxxxx” a fost numit ultimul de către Curtea de Apel Bălți din 30.11.2013, iar la 29.11.2013 a fost depusă cererea introductivă, potrivit art.14 din Legea insolvabilității și, respectiv, I.Sorocan a fost înlăturat de la administrarea întreprinderii, a pierdut împuternicirile și capacitatea de exercițiu de a participa la controlul efectuat, nefiindu-i aduse la cunoștință rezultatele lui și fără a i se înmâna copia de pe hotărârea adoptată în acest sens; - instanța nu ținut cont de declarațiile administratorului V.Cernei ce a confirmat că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 04.06.2014, au fost stinse toate creanțele, astfel vinovăția inculpatului urmând a fi dovedită doar printr-o expertiză financiar contabilă, ce la caz nu a avut loc, prin care s-a încălcat prevederile art.6 CEDO și art.2 din Convenție; - instanța nu a constatat în acțiunile lui I.Sorocan existența tuturor elementelor infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) Cod penal, astfel nu au fost prezentate probe din care s-ar deduce că evaziunea fiscală a întreprinderii a avut loc prin includerea în documente contabile, fiscale, financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, precum și a unor cheltuieli, care nu au la bază operațiuni reale, prin tănuirea a unor obiecte impozabile, care a dus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari a debitorului „xxxxx”; - instanța incorect și-a întemeiat soluția de vinovăție luând ca probă decizia IFS Edineț din 03.01.2014, care nu a fost autentificată în modul prevăzut de lege și nu este în original, pe când în decizia originală primită de inculpat nu este indicată suma din fișa contului generalizat de xxxxxxxxxxxx lei, luându-se în considerație și

hotărârea Georgios Papageorgiou vs Grecia; - instanța incorect a dedus vinovăția inculpatului și pe capătul de acuzare prevăzut de art.252 alin.(2) Cod penal, pe când nu a fost confirmată insolvabilitatea intenționată, fiindcă reprezentantul IFS Edineț, V.Bandalac a susținut insolvabilitatea întreprinderii după 6 luni de zile de la efectuarea controlului și având rezultatele controlului fiscal la 04.06.2014, a avut posibilitatea să respingă și să stopeze insolvabilitatea; - incorect instanța a apreciat critic declarațiile martorului V.Ursache, care urmau a fi considerate veridice, cât și a martorului V.Pușcuța că „xxxx” a fost sancționată pe art.288 Cod contravențional pentru nedeplinirea cererii introductive de insolvabilitate; - instanța incorect nu a dispus pe caz o expertiză financiar contabilă, pe când actul de control a fost anulat la 08.05.2014; - instanța nu a reținut că borderourile de achiziții care lipsesc în actul de control, au fost puse ca probă pe un alt dosar penal, acestea nefiind dispărute, tănuite sau sustrase; - greșit instanța a concluzionat suma evaziunii fiscale, fiindcă conform datelor din fișa generalizată a contului personal aceasta este de xxxx lei, ceea ce reiese și din decizia nr.01 din 03.01.2014, pe când din decizia prezentată în original, restanța în fișa contului este de 0 lei, iar în copia deciziei restanța este de xxxxxxxxxx;

- inculpatul, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece prin hotărârea Colegiului civil și de Contencios Administrativ din 04.06.2014, în calitate de instanță de insolvabilitate, a fost lichidată întreprinderea și, respectiv, au fost stinse toate creanțele neexecutate, inclusiv obligațiile fiscale din partea societății și a lui personal față de bugetul public național; - nu au fost acumulate probe ce ar fi demonstrat că dânsul, în calitate de administrator, ar fi prejudiciat întreprinderea sau creditorii, ceea ce ar fi justificat atragerea lui la răspundere subsidiară; - la caz nici din învinuirea adusă și nici din hotărârea primei instanțe nu se distinge obiectul material al infracțiunii de evaziune fiscală și al insolvabilității intenționate, deoarece suma de xxxxxxxxx lei la situația din 09.11.2013, reprezintă restanța la plată față de buget din partea societății și acțiunea de neplată în termen a obligației fiscale nu face parte din evaziunea fiscală, aceasta presupunând acțiuni intenționate de diminuare a impozitelor prin modalitățile indicate în lege; - fiindu-i incriminat faptul că nu a elaborat politici de contabilitate și nu a asigurat păstrarea și utilizarea corectă a blanchetelor de strictă evidență cu regim special, instanța nu a probat care ar fi legătura de cauzalitate dintre aceste acțiuni și fapta de evaziune fiscală, pe când însuși organul fiscal în actul de control nr.5-660801 din 09.12.2013 a concluzionat că întreprinderea ține evidența întregului volum de mărfuri, servicii livrate și a valorilor materiale, serviciilor procurate și totodată a susținut lichidarea societății în fața instanței de insolvabilitate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2017, apelurile declarate de avocatul V.Marcu în numele inculpatului I.Sorocan și inculpat, au fost admise, din alte motive, decât cele invocate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Sorocan Ion a fost condamnat în baza art.244 alin.(2) lit.b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societăților comerciale și alte organizații pe un termen de 2 ani și în baza art.252 alin.(2) lit.b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societăților comerciale și alte organizații pe un termen de 2 ani.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul partial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul

societății comerciale și alte organizații pe termen de 3 ani.

Potrivit art.84 alin.(4), 87 Cod penal, la pedeapsa stabilită, i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Edineț din 06 iulie 2017, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere sau legate de gestionarea banilor în cadrul societății comerciale și alte organizații pe termen de 3 ani și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un teren de 3 ani, care se vor executa de sine stătător.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 2 ani.

În temeiul art.225 și 387 Cod de procedură penală, acțiunea civilă înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

4.1. Instanța de apel a constatat că Sorocan Ion, activând în calitate de administrator al SRL „xxxxxxx” din s.xxxxx, r-nul Edineț, purtând răspundere pentru organizarea și ținerea contabilității, asigurarea controlului înregistrării pe conturile contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate și respectarea metodologiei contabilității, încălcând prevederile art.8 alin.(2) lit.e); 228; 234 din Codul Fiscal la situația din 09.11.2013, conform datelor din fișa generalizată al contului personal, nu și-a onorat obligațiile privind achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii față de bugetul public național, formând restanță la plățile de bază în sumă de 662 093 lei.

Contrar prevederilor art.16 alin.(1) din Legea Contabilității nr.113 din 17.04.2007 și a Standartului Național de Contabilitate nr.1 „Politica de contabilitate”, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.174 din 25.12.1997 (în vigoare din 30.12.1997), nu a elaborat politica de contabilitate a întreprinderii, contrar prevederilor pct.3 a Instrucțiunii privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special aprobat prin Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.294 din 17.03.1998 și art.118 din Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, nu a ținut evidența blanchetelor de strictă evidență cu regim special, nu a asigurat păstrarea și utilizarea corectă a actelor de achiziție a mărfurilor AH xxxxx, AC xxxxx și a borderourilor de achiziție a produselor agricole AC xxxxx, diminuând impozitul pe venit din activitatea întreprinderii cu xxxxx lei, TVA cu xxxxx lei și impozitul pe venit la sursa de plată cu xxxxx lei, fapt confirmat prin actul de control nr.xxxxx din 09.12.2013 și decizia nr.01 din 03.01.2014, prin ce a cauzat bugetului public național un prejudiciu material în sumă de xxxxx lei.

La fel, în urma controlului fiscal, prin verificarea actelor de activitate a întreprinderii pentru perioada 01.11.2011-31.10.2013, s-a constatat că, cheltuielile în scopuri fiscale, reflectate în declarația din 27.08.2013 au fost micșorate, lipsind documentele și borderourile de achiziție a producției agricole, ele fiind scoase din evidență și tănuite cu bună știință de cauză, pentru a duce întreprinderea în stare de insolvabilitate.

4.2. Instanța de apel, reapreciind împrejurările de fapt ale cauzei, cercetând suplimentar probatoriul administrat și prezentat de participanții la proces, și anume declarațiile:

- reprezentantului părții vătămate V.Pușcuța, care a relatat că în anul 2013 pe marginea declarației depuse la IFS Edineț de către SRL „xxxxx” cu privire la veniturile anuale ce atestă lipsa obiectului impozabil, s-a decis efectuarea controlului fiscal pentru perioada de activitate 01.11.2011-31.10.2013, în rezultatul căruia s-a depistat încălcările incluse în actul de control, consemnat de I.Sorocan în prezența controlorului L.Moraru, atragând răspunderea fiscală a persoanei juridice prin aplicarea amenzii și penalităților,

precum și la cea contravențională pe art.288 Cod contravențional pentru încălcarea legislației cu privire la insolabilitate, manifestată prin nedepunerea de către debitor a cererii introductive, în situația în care existau temeiuri de intentare a procesului de insolabilitate, debitorului fiindu-i expediată copia de pe ea;

- martorului V.Bandalac, care a explicat că, la admiterea cererii prealabile a procedurii de insolabilitate, a primit de la Direcția de Control Fiscal, în baza încheierii CA Bălți, materiale în vederea efectuării controlului la SRL „xxxxx”, constatând lipsa borderourilor de achiziție a produselor agricole, actele de proveniență și certificatul de origine, ce a făcut imposibilă eliberarea informației de către autoritatea vamală, cheltuielile suportate la achiziționarea producției nefiind trecute la cheltuieli în scopuri fiscale, ducând la tănuirea obiectului impozabil, iar ca rezultat inițierea unei insolabilități intenționate;

- martorului L.Moraru, care a declarat că, în anul 2013, în baza delegației șefului IFS Edineț a efectuat control fiscal la SRL „xxxx”, de către administratorul I.Sorocan i-a fost prezentate doar o parte din documentele solicitate, expuse în conținutul actului de control, în care s-a indicat și lipsa celorlalte documente în absența unei stricte evedențe contabile, verificarea fiind efectuată în baza datelor prezentate de IFS și agentul economic, în urma căruia s-au constatat divergențe, suma calculată a evaziunii fiscale constituind xxxxx lei, ce a fost reținută prin decizia de sancționare nr.1 din 03.01.2014, necunoscând despre procedura de insolabilitate declanșată de către SRL „xxxxx”;

- martorului V.Cernei, care a lămurit că, a fost desemnat de către instanță în calitate de administrator a procedurii de insolabilitate, intentată de conducerea SRL „xxxxx” cu suma debitoare de xxxxx lei, în urma măsurilor de asigurare întreprinse, a constatat lipsa bunurilor cu care ea ar putea fi acoperită, fapt despre care a informat instanța, solicitând, conform art.135 din Legea insolabilității, inițierea procesului simplificat a falimentului, hotărârea adoptată în acest sens fiind publicată în Monitorul Oficial, la care au răspuns doi creditorii CNAS și IFS Edineț la suma debitoare în jur de xxxx lei, odată cu validarea creanțelor, fiind întocmit raportul cu propunerea de lichidare a sumelor restante din lipsa masei debitoare, iar ca rezultat radierea întreprinderii din Registrul de stat al întreprinderilor, ce s-a efectuat în baza hotărârii CA Bălți la finele anului 2014, nefiind solicitată răspunderea subsidiară din motivul lipsei datoriilor față de întreprindere, celelalte fiind stinse;

cât și probele materiale scrise - certificatul de înregistrare și extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, prin care se constată că genul de activitate al SRL „xxxxx” este comerțul cu ridicata a producției agricole, asociatul și administratorul căreia fiind I.Sorocan; hotărârea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 16.01.2014, prin care a fost admisă cererea introductivă înaintată la 29.11.2013 de SRL „xxxxx”, fiind intentat procesul de insolabilitate cu desemnarea în calitate de administrator a lui V.Cernei, prin hotărârea aceleiași instanțe din 04.04.2014, fiind aprobat bilanțul de lichidare a debitorului, cu încetarea procedurii falimentului, stingerea creanțelor neexecutate față de IFS Edineț în sumă de xxxx lei ca fiind validate și radierea întreprinderii din Registrul de stat al persoanelor juridice; actului de control nr.xxxx din 09.12.2013 întocmit de către inspectorul principal al Direcției Control Fiscal al IFS Edineț L.Moraru, în baza deciziei nr.1927 din 01.11.2013, ca rezultat al verificării activității SRL „xxxxx” pentru perioada de activitate 01.11.2011 - 31.10.2013, precum și Decizia IFS r-nu1 Edineț nr.01 din 03.01.2014, prin care agentului economic SRL „xxxxx” i-au fost aplicate sancțiuni financiare și fiscale în sumă totală de xxxxxx lei, inclusiv plățile de bază xxxxx lei, penalități xxxx lei și amenda de xxxxx lei, ce au fost supuse controlului judiciar, prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 08.05.2014 decizia de

sanționare fiind anulată, care la rândul său a fost casată prin decizia Curții de Apel Bălți din 18.09.2014, cu scoaterea cererii de pe rol, soluție ce a rămas irevocabilă prin decizia instanței de recurs, în corespundere cu care s-a constatat că, contrar prevederilor art.16 alin.(1) din Legea Contabilității nr.113 din 17.04.2007, cu modificările ulterioare, conducătorul întreprinderii I.Sorocan nu a elaborat politica de contabilitate, nu a ținut evidența blanchetelor de strictă evidență cu regim special, nu a asigurat păstrarea și utilizarea corectă a actelor de achiziție a mărfurilor și borderourilor de achiziție a produselor agricole, diminuând impozitul pe venit din activitatea întreprinderii cu xxxx lei, TVA cu xxxxx lei și impozitul pe venit la sursa de plată cu xxxx lei, formând suma totală susținută de reprezentantul IFS Edineț de xxxx lei, probe care analizate din punct de vedere al pertinentei concludenței, utilității și veridicității lor, demonstrează vinovăția inculpatului I.Sorocan în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.244 alin. (2) lit. b) Cod penal – evaziune fiscală, a întreprinderii prin includerea în documentele contabile fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, precum și a unor cheltuieli ce nu au la bază operațiuni reale, prin tănuirea unor obiecte impozabile, care au condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari și a art.252 alin. (2) lit. b) Cod penal - insolvabilitate intenționată, care a cauzat creditorului daune în proporții deosebit de mari.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia de a casa soluția primei instanțe, pe motivul reținerii incorecte în acțiunile lui I.Sorocan a cuantumului pagubei materiale, concretizată prin depozițiile și solicitarea reprezentantului IFS r-nul Edineț la suma de xxxxx lei, deoarece în privința agentului economic administrat de I.Sorocan „SRL xxxx” a rămas în vigoare decizia IFS r-nul Edineț nr.01 din 03.01.2014, prin care s-a constatat prejudiciul material cauzat bugetului public național prin diminuarea impozitului pe venit din activitatea întreprinderii cu xxxx lei, TVA cu xxxx lei și impozitul pe venit la sursa de plată cu xxxxx lei, în cuantum total de xxxx lei, precum și hotărârea din 04.06.2014 a Curții de Apel Bălți cu privire la încetarea procedurii de falimentare cu stingerea creanțelor, circumstanță care nu schimbă încadrarea juridică a acțiunilor infracționale a celor două norme penale imputate inculpatului.

Subsidiar, instanța de apel a respins afirmațiile părții apărării:

- precum că la caz nu a fost dispusă efectuarea unei expertize contabile, în urma căreia se putea dovedi vinovăția inculpatului, iar constatările făcute de IFS în decizia nr.1 din 03.01.2014 sunt incorecte, *pe motiv că* în scopul depistării și ridicării documentelor de contabilitate, ce nu au fost prezentate la efectuarea controlului fiscal, precum și a celor restituite după finisarea acestuia, în cadrul procesului penal, organul de urmărire penală a întreprins măsuri în acest scop și a dispus cu autorizarea judecătorului de instrucție efectuarea percheziției la SRL „xxxxx” în scopul depistării și ridicării documentelor contabile, care nu au fost găsite, ceea ce a și constituit obiectul învinuirii, iar faptul dat a determinat imposibilitatea petrecerii în cadrul urmăririi penale a unei expertize contabile, la solicitarea apărării, și care, pe parcursul cercetării cauzei în instanță, nu a mai înaintat un asemenea demers;

- precum că lipsește probatoriul ce ar demonstra cu certitudine vinovăția inculpatului în faptele imputate și depozițiilor făcute de agenții fiscali urmau a fi respinse, *pe motiv că* tocmai acestea, prin coroborare cu faptele reținute prin actul de control și decizia de aplicare a sancțiunilor pecuniare, confirmă cele comise de I.Sorocan, luându-se în considerație că hotărârea de efectuare a controlului s-a luat în rezultatul prezentării organului fiscal a declarațiilor în lipsa datelor referitor la obiectul impozabil, formând suspecții referitor la corectitudinea evidenței financiar contabile. Cât privește aprecierea modului în care s-a efectuat controlul, precum și timpul luării

cunoștinței cu rezultatele lui, instanța de apel a menționat că, actul de control a fost consemnat de către I.Sorocan, ceea ce denotă că i-a fost adus la cunoștință, nu i-a fost adusă la cunoștință decizia de sancționare, care a fost luată în lipsa lui, doar că la faza urmăririi penale, partea apărării nu a invocat obiecții în acest sens, nefiind constatate temeiuri de a recunoaște a inadmisibilității ei în calitate de probă. Astfel că, reținând prevederile art.8 alin.(2) lit.e), 118, 129 Cod fiscal, art.16 (1), 19 din Legea contabilității, pct.3 din Instrucțiunea privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, instanța de apel a conchis că, la caz, în acțiunile inculpatului persistă elementele constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală a întreprinderii;

- precum că la întreprindere a avut loc o evidență contabilă strictă, deoarece neajunsurile constatate în evidența contabilă, inclusiv neachitățile obligatorii la buget ce au format pagube în proporții deosebit de mari aduse bugetului public național, încep cu perioada noiembrie 2011 până la 31.10.2013, pentru ce întreprinderii i s-au aplicat sancțiuni pecuniare, care și poartă răspundere pentru nerespectarea procedurii de întocmire a documentelor primare și a actelor fiscale ce urmau a fi prezentate IFS pentru verificarea corectitudinii exercitării obligațiilor fiscale de către entitate, ce la caz a și avut loc, *pe motiv că* în urma controlul s-a constatat lipsa evidenței blanchetelor cu regim special și neasigurarea păstrării și utilizării corecte a actelor de achiziție a mărfurilor și borderourilor de achiziție a produselor agricole, în urma căreia întreprinderea a fost sancționată. În acest sens, instanța a mai menționat că, administratorul entității economice poartă răspundere penală și în cazul în care, constatând pe o perioadă îndelungată de timp imposibilitatea onorării obligațiilor financiare, nu a inițiat procedura de insolvență, creând în continuare premise pentru un faliment intenționat, ce la caz a avut loc după cum rezultă din actul de control, prin care s-a stabilit că incapacitatea de plată a SRL „xxxxx” a apărut nu la data adresării în instanța de judecată cu cererea prealabilă de inițiere a procedurii de insolvență 29.10.2013, ci cu mult timp înainte, fapt confirmat și prin depozițiile administratorului V.Cernei, care a confirmat lipsa bunurilor ce ar acoperi restanțele la plată, I.Sorocan fiind înlăturat de la gestionarea întreprinderii în baza hotărârii judiciare. Sumele încasate de către IFS prin decizia de aplicare a sancțiunilor pecuniare, depășesc cu mult cele incluse în conținutul învinuirii aduse și, respectiv, constatate prin prezenta decizie, fapt ce explică aplicarea sechestrului pe mijloacele fixe și bunurile Societății, ce au fost îndreptate spre acoperirea plăților restante, iar atragerea la răspundere financiară a agentului economic SRL „xxxxx”, nul liberează pe inculpat ca persoană fizică, potrivit art.21 alin.(5) Cod penal, de răspunderea penală pentru evaziunea fiscală a întreprinderii pe care a gestionat-o și insolvențabilitatea intenționată la care a adus-o. Atragerea la răspundere contravențională a agentului economic SRL „xxxxx” în baza art.288 Cod contravențional, pentru încălcarea legislației cu privire la insolvență prin nedepunerea cererii introductive, nu se referă la obiectul examinării cauzei penale, neconstituind o dublă răspundere pentru una și aceeași faptă. Ba, dimpotrivă, fapta penală de aducere la insolvență intenționată a întreprinderii pe care a gestionat-o inculpatul, tocmai și este rezultatul nedepunerii la timp a cererii introductive cu privire la inițierea procedurii de insolvență, deși cu mult timp până la data depunerii ei - 29.10.2013, era conștient de incapacitatea de plată.

În concluzie, instanța de apel a conchis că, stingerea creanțelor față de întreprindere în procedura de faliment la suma de xxxxx lei, stabilită prin hotărârea judecătorească definitivă, nu denotă și lipsa faptelor imputate, referindu-se doar la

paguba materială adusă ca rezultat al *evaziunii fiscale* și *insolvabilității intenționate* a agentului economic SRL „xxxxx”.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată în ordine de apel, instanța a reținut că stingerea creanțelor față de agentul economic, nu constituie impediment pentru a solicita repararea daunelor de către persoana ce a gestionat întreprinderea, doar că la caz, este imposibil de a soluționa acțiunea civilă la suma solicitată de reprezentantul IFS Edineț, N.Cazacu de xxxxx lei, pe motivul neagravării situației în propriul apel, aceasta urmând a fi lăsată spre soluționare, potrivit art.225 și 387 Cod de procedură penală, în ordinea procedurii civile.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.61, 75, 90 Cod penal, precum și de faptul că a fost micșorat quantumul prejudiciului cauzat în urma acțiunilor inculpatului, a conchis că acestuia îi poate fi numită o pedeapsă cu stabilirea perioadei de probațiune pentru corectare, reținând că scopul pedepsei penale este corectarea celui vinovat întru prevenirea comiterii de către el pe viitor a altor fapte penale, care trebuie să contribuie la corijarea infractorului, dar să nu devină o osândă pentru el, aceasta urmând a fi eficientă și proporțională faptelor comise în raport cu persoana vinovatului.

5. Împotriva hotărârii menționate a declarat recurs ordinar avocatul V.Marcu în numele inculpatului I.Sorocan care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu emiterea unei hotărâri de achitare, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ce sunt descrise la pct.3 al prezentei decizii; - inculpatul a fost sancționat de două ori pentru una și aceeași faptă, deoarece o dată a fost pedepsit pentru evaziune fiscală prin decizia IFS din 03.01.2014, pentru ce i-a fost aplicată amenda și penalități, și tot pe faptul dat a fost condamnat penal, ceea ce a dus la încălcarea art.4 Protocolul 7 CEDO; - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, deoarece amenzile și penalitățile nu sunt evaziuni fiscale prevăzute de lege; - instanța nu a luat în considerație că creanțele SRL „xxxxx” au fost stinse prin decizia Curții de Apel Bălți din 04.06.2014, iar prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Bălți din 18.09.2014, s-a constatat că creanțele întreprinderii au fost validate, inclusiv sumele calculate prin decizia IFS din 03.01.2014; - inculpatului i s-a îngădit accesul la justiție, deoarece contestând decizia IFS din 03.01.2014, instanța de apel prin decizia din 18.09.2014 a scos cererea de pe rol.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității acestuia, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Drept temei pentru recurs avocatul în numele inculpatului invocă prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul constată că motivul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima

instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților orice probe noi, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar, deoarece judecarea apelului provoacă un control integral, atât în fapt, cât și în drept, de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel întemeiat a dispus casarea sentinței, iar verificând minuțios toate probele administrate, a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului I.Sorocan în comiterea infracțiunilor incriminate, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată, expunându-se argumentat din motivul cărei erori de drept urmează a fi casată soluția primei instanțe, și anume că instanța incorect a reținut în acțiunile lui I.Sorocan cuantumul pagubei materiale în sumă de xxxxx lei, pe când aceasta constituie suma de xxxxx lei.

Totodată, instanța de recurs reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a verificat în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.244 alin.(2) și art.252 alin.(2) lit.b) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile reprezentantului părții vătămate V.Pușcuța, a martorilor V.Bandalac, L.Moraru, V.Cernei, și actele cauzei, probe care sunt detaliat descrise în textul deciziei instanței de apel, cât și la pct.4 al prezentei decizii.

Probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvârșirea de către inculpat a infracțiunilor reținute în sarcina lui, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective.

În sensul celor invocate, Colegiul penal, reținând jurisprudența CtEDO, nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare, fiindcă, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda).

Mai mult, recursul ordinar nu are ca finalitate remedierea unei greșite aprecieri a faptelor și a unei inexacte sau insuficiente stabilire a adevărului, generată de o urmărire penală incompletă sau o cercetare judecătorească deficitară/parțială/nesatisfăcătoare. În această procedură nu se judecă raportul juridic dedus judecății în fața primei instanțe ori în apel, ci se judecă exclusiv dacă hotărârea atacată este conformă cu regulile de drept, în cazuri și condiții expres prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră ca neîntemeiate argumentele părții apărării cu privire la neobiectivitatea învinuirilor aduse inculpatului, de rând ce prima instanță, cât și instanța de apel au motivat condamnarea lui I.Sorocan prin faptul că învinuirea a prezentat suficiente probe, ce dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia de comiterea infracțiunilor imputate lui, care corespunde cerințelor prevăzute de art.281 alin.(2) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de recurs reține că argumentul de bază invocat de recurent în recurs este că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat în apel că I.Sorocan a fost pedepsit de două ori pentru una și aceeași faptă.

Colegiul penal notează că, instanța de apel a dat răspuns la motivele invocate de apărare în acest sens, reținându-se în aspectul dat prevederile art.21 alin.(5) Cod penal,

din care rezultă că răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracțiunea săvârșită, astfel că afirmațiile recurentului, precum că I.Sorocan nu putea fi tras la răspundere penală, fiindcă a fost trasă la răspundere SRL „xxxxxxx”, nu poate fi reținut.

Neîntemeiate sunt și afirmațiile părții apărării, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, temei prevăzut la art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, pe motiv că amenzile și penalitățile nu sunt evaziune fiscală prevăzută de lege. Însă, Colegiul penal reține că, o careva eroare de drept sub aspectul vizat nu există, deoarece inculpatul prin fapta comisă a fost recunoscut vinovat pentru neonorarea obligațiilor privind achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii față de bugetul public național, formând restanță la plățile de bază în sumă de xxxxxx lei, neelaborarea politicii de contabilitate și neținerea evidenței blanchetelor de strictă evidență cu regim special, neasigurând păstrarea și utilizarea corectă a actelor de achiziție a mărfurilor AH xxxxx, AC xxxxx și a borderourilor de achiziție a produselor agricole AC xxxxx, diminuând impozitul pe venit din activitatea întreprinderii, TVA și impozitul pe venit la sursa de plată, cauzându-i bugetului public național prejudiciu material în proporții deosebit de mari, fiind constatat că cheltuielile, în scopuri fiscale, reflectate în declarația din 27.08.2013 au fost micșorate, dat fiind lipsa documentelor și borderourilor de achiziție a producției agricole, acestea fiind scoase din evidență și tănuite cu bună știință pentru a duce întreprinderea în stare de insolvabilitate.

Prin urmare, analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea acestora. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept, care au dus la admiterea apelurilor declarate de partea apărării, din alte motive, decât cele invocate, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417-418 Cod de procedură penală, iar temei pentru casarea acesteia lipsesc.

La aplicarea pedepsei instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunilor comise, persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, aplicându-i acestuia o pedeapsă echitabilă, individualizată conform prevederilor legale, respectând-se dispozițiile art.61, 75-76, 90 Cod penal.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocat în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Marcu Victor în numele inculpatului Sorocan Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iulie 2017, în cauza penală în privința lui Sorocan Ion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 noiembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu